

FORORD

At skabe en forandring kræver, at vi alle er villige til at forandre os. Dét at gennemgå en national forandring – en transformation – lykkes kun, hvis vi mennesker formår at ændre vores handlemåder. Og at vi som samfund byder nye metoder velkomne, imens vi sammen hjælper og støtter hinanden i at tage afsked med langsommelige procedurer og ”at gøre, som vi plejer”.

Vores digitale transformation må dog aldrig blive implementeret alene for digitaliseringens skyld. Den skal tjene et formål – og det gør den.

I et land som Grønland med store afstande og flere isolerede bosteder, er digitaliseringen den vej, der forener os og bringer omverdenen ind i vores hjem.

Digitaliseringen giver os også de bedste forudsætninger for at skabe en langt hurtigere og mere effektiv kommunikation med vores borgere og virksomheder, ligesom den giver os de bedste forudsætninger for et hurtigt og nemt samarbejde internt i det fælles offentlige Grønland.

Naalakkersuisuts mål om at lede landet i åbenhed understøttes af målet for vores digitale transformation om at skabe gennemsigtighed i det fælles offentlige og derved bygge broen til et effektiviseret samarbejde mellem de enkelte offentlige instanser.

I denne effektiviseringsproces kommer digitaliseringen til at understøtte endnu et af Naalakkersuisuts mål. Et mål, som handler om at lette vores administration, imens vi sikrer alle borgere en mere ensartet og transparent sagsbehandling.

I dag er størstedelen af al innovation drevet af Kunstig Intelligens som trækker på data. I takt med at vi som samfund får digitaliseringen ind under huden, åbner transformationen op for en helt ny viden om vores land alene fordi, data er let at tilgå og let at vedligeholde. Ydermere afføder vores digitale transformation de bedste forudsætninger for at udvikle os. For at arbejde og tænke innovativt.

En reel digital transformation handler om at tænke nyt og finde nye måder, vi som samfund kan skabe værdi på. For at vi opnår en succesfuld digital transformation, handler det imidlertid om, at vi får alle med ombord.

Den digitale transformation af vores samfund stiller helt nye krav til offentlige myndigheder, private virksomheder og borgere. Og den er først fuldendt den dag borgere, virksomheder og det fælles offentlige Grønland tænker ”digitalt først” og agerer ud fra et digitalt mindset med sikkerhed i højsæde.

Det er en rejse, vi sammen har begivet os ud på – og som vi sammen kommer i mål med.

Múte Bourup Egede
Naalakkersuisut Siulittaasuat

Indhold

Indledning	3
Tema 1: Fundamentet for digitalisering	5
Databeskyttelseslovgivning på niveau med EU's databeskyttelsesforordning	5
Fælles Offentlig Digital Arkitektur	6
Fælles offentlig governance indenfor digitalisering	6
Standard skabeloner til IT-aftaler	7
Vejen til en digitaliseringsklar lovgivning.....	8
Styrke de digitale kompetencer i det fælles offentlige.....	8
Tema 2: Mod højere informations- og cybersikkerhed	10
Informations- og cybersikkerhed på topledelsens dagsorden	10
Opmærksomhedskampagner Øget viden til borgere	11
Det nationale fokus på informations- og cybersikkerhed	11
Tema 3: Kunstig Intelligens og data	12
Datastrategi for Grønland.....	12
Kunstig Intelligens i det offentlig	12
Grunddataprogrammet	13
Tema 4: Sullissivik.gl	14
Brugerrejser	14
Min Side – borger og Min Side app.....	14
Min virksomhedsside	15
Tema 5: Digital inklusion.....	16
Digital inklusion.....	16
Webtilgængelighed.....	16
Strategiske tiltag samlet	17
Hvem gør hvad i forbindelse med digitalisering	27

Indledning

Naalakkersuisut præsenterer fem overordnede temaer i denne digitaliseringsstrategi:

1. Fundamentet for digitalisering
2. Mod højere informations- og cybersikkerhed
3. Kunstig Intelligens og data
4. Sullissivik.gl
5. Digital inklusion

Temaerne er valgt, fordi de er med til at mindske afstande, bringe borgere myndigheder og virksomheder tættere på hinanden, imens de tilsammen lærer os at sætte sikkerhed såvel som åbenhed højt.

Tema 1: Fundamentet for digitalisering

Formålet med "Fundamentet for digitalisering" er at skabe et godt og holdbart fundament for arbejdet med digitalisering af processer og services i ambitionen om at anvende digitale løsninger til at effektivisere den måde, der arbejdes på i det fælles offentlige. Samtidig skal en tydelig struktur for monitorering og styring sørge for, at potentielle faldgruber ved den digitale transformation identificeres og håndteres rettidigt.

Tema 2: Mod højere informations- og cybersikkerhed

Grønland er en integreret del af den globale digitale infrastruktur. Denne position sammen med den geopolitiske interesse, der er for Grønland gør, at det er absolut væsentligt at etablere en fokuseret indsats for at højne Grønlands cyber- og informationssikkerhed – og netop derfor udgør "Mod højere informations- og cybersikkerhed" en del af digitaliseringsstrategi som et overordnet tema.

Informations- og cybersikkerhed handler imidlertid ikke udelukkende om at beskytte et teknisk digitalt system – det handler om at beskytte et samfund. For Naalakkersuisut er det derfor væsentligt at sikre, at grønlandske borgere ved, hvordan de skal opføre sig sikkert i en digital hverdag – og at offentlige myndigheder og private virksomheder er klar over, hvordan de opnår et bedre forsvar mod cyberangreb.

Tema 3: Kunstig Intelligens og data

Data er den ressource, der kommer til at definere fremtidens måde at drive en organisationer og forretning på, da data kan fortælle beslutningstagere om borgere og kunders præferencer og adfærd.

Kunstig Intelligens og generativ Kunstig Intelligens kan bidrage til at drive organisationer mere intelligent og effektivt. Forudsætningen for begge er data som skal anvendes til at træne den Kunstige Intelligens.

Naalakkersuisut har en målsætning om et åbent samfund, hvor alle har lige adgang til det offentlige uanset, hvor den enkelte borger bor. Digitalisering via standardiseret og målrettet udvikling og brug af data kan bidrage til en realisering af dette mål.

Tema 4: Sullissivik.gl

På sullissivik.gl er offentlige myndigheders digitale løsninger tilgængelige, så borgere og virksomheder kun skal søge dem ét sted. Den samfundsvigtige portal er grundlæggende digital infrastruktur og skal derfor være i konstant udvikling for at følge med de digitale borgere og virksomheder.

Sullissivik.gl spiller derfor en essentiel rolle i Grønlands digitale transformation, hvorfor "sullissivik.gl" altid indgår i den nationale digitaliseringsstrategi.

Tema 5: Digital inklusion

På baggrund af den digitale transformation vil borgere i Grønland blive introduceret til et stigende antal digitale løsninger samtidigt med, at der gradvist bliver stillet flere og flere krav til vores digitale evner i det offentlige rum.

I kølvandet på den hastige digitale udvikling er der i Grønland, som i Norden, et voksende fokus på de borgere, der ikke kan tilgå digitale løsninger. Dette tema er således prioriteret for at sikre, at der arbejdes systematisk med at håndhæve digital inklusion i aktuelle digitale løsninger og i udviklingen af nye.

Tema 1: Fundamentet for digitalisering

I vores land sker udviklingen nogle gange før, rammerne og de fælles retningslinjer er på plads hele vejen rundt om samtlige dele af et projekt eller tiltag.

Dette gør sig også gældende for arbejdet med digitalisering. Naalakkersuisut finder det derfor altafgørende, at vi sammen skaber et godt og holdbart fundament for vores arbejde med digitalisering af processer og services i vores ambition om at anvende IT-løsninger til at hjælpe os med effektivisering af den måde, vi arbejder på i det fælles offentlige.

Når vi lægger fundamentet for vores digitalisering, er det således vigtigt, at det sker indenfor en rammesættende struktur, hvor vi skaber tydelighed og gør formålet med den digitale transformation klart, når vi præsenterer de regler og muligheder, digitaliseringsprocessen bringer med sig.

Målet med denne struktur er, at vi skaber en frugtbar grobund for digitaliseringen og de fordele, der følger med – ligesom det er målet, at vi via en tydelig struktur har mulighed for at identificere og håndtere potentielle faldgruber ved digitaliseringen.

Databeskyttelseslovgivning på niveau med EU's databeskyttelsesforordning

Grønland bliver i dag betegnet som *et usikkert tredjeland udenfor EU*. Denne betegnelse giver grønlandske virksomheder og myndigheder udfordringer i de tilfælde, hvor de har behov for at dele data med europæiske samarbejdspartnere og leverandører.

Naalakkersuisut finder det derfor væsentligt, at Grønland opnår status som *sikkert tredjeland udenfor EU* i forbindelse med digitaliseringen. Det forudsætter imidlertid, at Grønland følger EU-standarder indenfor persondatabeskyttelse, hvilket betyder, at Grønland skal kunne præsentere en databeskyttelseslovgivning svarende til EU's databeskyttelsesforordning.

Lovarbejdet skal færdiggøres inden for denne strategiperiode.

Strategisk tiltag:

- 1.a | Udarbejde lovforslag om databeskyttelseslovgivning indenfor strategiperioden.

Implementering af Inatsisartutlov om sikring af et cybersikkerhedsniveau for samfundskritiske myndigheder og virksomheder

Til trods for, at Grønland ønsker, at det arktiske område skal være et lavspændingsområde, bliver landets IT-systemer kontinuerligt udsat for cyberangreb af fremmede stater og kriminelle. Både som følge af Grønland geopolitisk position, og disse år fordi Grønland desværre er en del af den globale hybridkrig, som sker i forbindelse med krigen i Ukraine.

Med den teknologiske udvikling er det blevet nemmere for hackere at kunne udføre cyberangreb. Dette uanset om angrebet bliver udført af stater eller personer med en kriminell hensigt. For eksempel har udviklingen inden for Kunstig Intelligens medført, at hackere kan udføre phishingangreb på næsten korrekt grønlandsk uden selv at kunne forstå grønlandsk.

Derfor ønsker Naalakkersuisut at styrke og ensarte cybersikkerhed og modstandsdygtigheden overfor cybertrusler på tværs af offentlige myndigheder og samfundskritiske virksomheder, som anses for at være kritiske for økonomien og samfundet. Igennem lovtiltag vil offentlige myndigheder og samfundskritiske virksomheder pålægges krav om gennemførelse af cybersikkerhedsforanstaltninger.

Strategisk tiltag:

1.b | Udarbejde lovforslag om lov om krav til cybersikkerhed for samfundskritiske myndigheder og virksomheder.

Fælles Offentlig Digital Arkitektur

Fælles Offentlig Digital Arkitektur (FODA) sætter de overordnede rammer for udviklingen af det digitalt sammenhængende fælles offentlige.

Tidligere har der ikke eksisteret en fælles offentlig plan for, hvordan IT-systemer sikkert og effektivt udveksler data og indgår i sammenhængende processer. Det betyder, at det fælles offentlige i dag har en række IT-systemer med forskellige integrationer, som er dyre at vedligeholde.

Naalakkersuisut ønsker en digital sammenhæng i det fælles offentlige, så borgerne og virksomhederne oplever en service, der er effektiv, sammenhængende og transparent – og som samtidigt understøtter innovation, vækst og udvikling i samfundet.

Den fælles offentlige arkitektur skal understøtte dette mål på tværs af centraladministration og kommuner. På tværs af fagområder som fx sundhed, socialområdet, uddannelse og arbejdsmarked.

Formålet med en fælles offentlig digital arkitektur er standardisering og forenkling. En fælles offentlig digital arkitektur skal derfor sikre, at:

- der kun er ét system i det offentlige til en opgave
- teknisk udvikling af IT-systemer og digitale løsninger har samme krav til sikkerhed
- der udelukkende bliver trukket data om Grønland samme steder fra både i registre eller via opkobling til andre systemer.

Standardisering i forbindelse med digitalisering udløser besparelser. Jo mindre der skal specialudvikles, jo billigere bliver systemer og løsninger at implementere.

Arbejdet med Grønlands Fælles Offentlige Digitale Arkitektur blev opstartet i 2022, og skal være sat i drift med en minimumsløsning primo 2024.

Strategisk tiltag:

1.c | Udvikling og idriftsættelse af en minimumsløsning for Fælles Offentlig Digital Arkitektur for Grønland.

Fælles offentlig governance indenfor digitalisering

På tværs af det fælles offentlige findes der allerede en række ambitioner og tiltag med det for øje at skabe et mere sikkert digitalt Grønland.

Eksekveringen af disse ambitioner og tiltag er imidlertid udfordret af, at for få medarbejdere har digitalisering som ansvarsområde i det fælles offentlige.

Manglen på medarbejdere medfører en mangel på kompetencer. Kombineret med en relativ stor udskiftning på nøglepositioner og et generelt stort aktivitetsniveau, resulterer denne mangel i, at projektarbejde og udviklingstiltag indenfor digitalisering på nuværende tidspunkt er udfordret.

For at sikre den digitale transformation ønsker Naalackersuisut en governance-struktur på tværs af det fælles offentlige, som dels har digitalisering som omdrejningspunkt – dels sikrer, at alle forretningsgange, procedurer og opgaver bliver håndteret og løst ensartet. Både når det omhandler fælles rekruttering af kompetencer og disponering af udviklings- og driftsomkostninger.

Det betyder, at der skal ske en afdækning, som skal danne grobund for den mest optimale governance- og samarbejdsstruktur for Grønland. En optimal governance- og samarbejdsstruktur, som sikres fælles offentlig opbakning igennem godkendelse af Naalackersuisut og kommunalbestyrelserne.

Strategisk tiltag:

1.d | Etablering af optimal governance- og samarbejdsstruktur for Grønland baseret på afdækning.

Standard skabeloner til IT-aftaler

Virksomheder og offentlige myndigheder investerer årligt betydelige beløb i indkøb, udvikling og drift af IT-systemer, fordi effektivt IT er en afgørende forudsætning for at kunne levere ydelser og betjene borgere i nutidens samfund bedst muligt og hurtigst muligt.

Kombinationen af høje omkostninger til anskaffelse og brug af IT-ydelser, ydelsernes vitale betydning og de potentielt store konsekvenser, det får, når noget går galt, skaber et behov for en høj grad af forudsigelighed i parternes indbyrdes aftaleforhold.

Mange IT-leverancer har imidlertid en kompleksitet, der kan gøre det vanskeligt at fastlægge præcist, hvad der er omfattet af leverandørens ydelse, ligesom kundens behov kan ændre sig undervejs i projektet. Dette stiller store krav til de kontrakter, parterne indgår med henblik på at fastlægge ydelser og forpligtelser.

Ved at udvikle standardskabeloner til IT-aftaler med vejledninger får både myndigheder og virksomheder adgang til aftaler, der sikrer myndigheder og virksomheder bedst, og rummer IT-projekters kompleksitet.

Naalackersuisut håber således at skabe forudsigelige aftaleforhold vedrørende IT-leverancer, som dermed kan bidrage til en sikker og stabil betjening af borgere og virksomheder.

Strategisk tiltag:

1.e | Udvikling af standardskabeloner til IT-aftaler og vejledninger.

1.f | Udvikling af et undervisningsprogram i IT-aftaler til ledere i det offentlige.

Vejen til en digitaliseringsklar lovgivning

Naalakkersuisut ønsker en digitaliseringsklar lovgivning, som har til formål at bidrage til en langt større brugervenlighed, tilgængelighed og transparens i den offentlige sektor. I den forbindelse er det vigtigt, at IT-retlige problemstillinger bliver tænkt ind i lovgivningsarbejdet.

Digitalisering af den offentlige forvaltning begynder allerede ved udarbejdelsen af den nye lovgivning.

Hér skaber en digitaliseringsklar lovgivning en sammenhængende offentlig forvaltning, som sikrer, at ressourcerne bruges der, hvor det giver mest værdi for borgere og virksomheder.

Komplekse regler med mange skøn og undtagelser er vanskelige at administrere og dyre at digitalisere. Manglende indtænkning af en digital administration i loven kan derfor medføre udvikling af unødigt komplekse IT-løsninger, dyre udviklingstimer og vedligeholdelse. Dette undgås ved, at departementerne, der har det lovgivende ressort, får adgang til vejledning i, hvordan man udvikler ny digitaliseringsklar lovgivning eller tilpasser eksisterende lovgivning.

Strategisk tiltag:

1.g | Udarbejdelse af vejledning til digitaliseringsklar lovgivning.

Styrke de digitale kompetencer i det fælles offentlige

Et vigtigt element i den digitale transformation af Grønland er kompetencer og ressourcer til at gennemføre den. Udfordringer med at rekruttere og fastholde specialiseret kompetencer er et samfundsproblem. Digitalisering er et værktøj til at frigive ressourcer i både offentlige myndigheder og private virksomheder. Igennem digitalisering kan manuelle arbejdsopgaver overgå til digitale processer. Men introduktion af digitalisering kræver nye kompetencer i organisationer.

Verden over opleves der større og større mangel på kompetencer indenfor IT, og at øge kompetenceniveauet indenfor digitalisering er en presserende opgave for Grønland, da udviklingen internationalt går stærk. Organisationer oplever allerede manglende viden om digitaliseringens styrker og faldgruber, samt udvikling og drift af digitale løsninger.

Skal digitalisering være et redskab til at afhjælpe ressourcemangel og effektivisere det fælles offentlige Grønland, er det derfor nødvendigt, at kompetencerne er til stede til at identificere områder for digitaliseringspotentialet, drive udviklingsopgaven og drifte de digitale løsninger.

Kompetenceudvikling i det fælles offentlige indenfor digitalisering er derfor et vigtigt fundament for en reel digital transformation. Derfor etableres der et program til kompetenceopbygning til det fælles offentlige for at højne de digitale kompetencer bredt. Målgrupperne er på flere niveauer og områder i det fælles offentlige, da indføring af digitale løsninger skaber nye opgaver bredt i organisationer.

Derudover pålægges alle strategiske indsatser i denne strategi at have kompetenceudvikling som en delopgave. På den måde sikres både den fagspecifikke læring indenfor alle strategiens indsatsområder samt den brede læring indenfor området.

Strategisk tiltag:

1.h | Udvikling af kursusprogram som understøtter øget digitalisering i den offentlige sektor i Grønland

1.i | Alle strategiske indsatsområder i den nationale digitaliseringsstrategi skal have kompetenceudvikling som en delopgave.

ORDLISTE

Det fælles offentlige

Når vi taler om *det fælles offentlige*, dækker begrebet både over centraladministrationens enheder og vores kommuner.

Tema 2: Mod højere informations- og cybersikkerhed

Cyberkriminalitet og -spionage er desværre en uundgåelig del af en digital virkelighed. Virksomheder og offentlige myndigheder genererer dagligt data, som er forretningskritiske og fortrolige – og som derfor er interessante for hackere.

Center for Cybersikkerhed vurderer trusselsbilledet mod Grønland som værende højt både for cyberkriminalitet og -spionage. Et trusselsbillede, som allerede er bekræftet i form af flere cyberangreb mod grønlandske offentlige myndigheder og virksomheder alene i 2022.

Informationssikkerhed handler imidlertid ikke om at beskytte et teknisk digitalt system – det handler om at beskytte et samfund. For Naalakkersuisut er det derfor væsentligt at sikre, at grønlandske borgere ved, hvordan de skal opføre sig sikkert i en digital hverdag – og at offentlige myndigheder og private virksomheder er klar over, hvordan de opnår et bedre forsvar mod cyberangreb.

Informations- og cybersikkerhed på topledelsens dagsorden

Informationssikkerhed bliver stadigt mere standardiseret. Et kontinuerligt fokus fra topledelsen i alle instanser af det fælles offentlige og i det private erhvervsliv er med til at højne niveauet af informations- og cybersikkerhed.

Nøglen til dette handler om at arbejde systematisk og standardiseret – og derfor implementeres den internationalt anerkendt ISO-standard i informationssikkerhed – ISO 27001/02 – i det fælles offentlige i Grønland.

ISO 27001/02 – internationalt anerkendt standard for informationssikkerhed

I professionelle samarbejder er det almindeligt, at parterne kan vise, at de hver især arbejder ud fra en internationalt anerkendt standard i informationssikkerhed. Det giver en vished om, at topledelsen løbende forholder sig til informationssikkerheden i en organisation.

I ISO-øjemed er standarden i informationssikkerhed et ledelsessystem, som lægger stor vægt på topledelsens engagement og bevidste udvælgelse af hvilke procedurer, der skal indføres og hvordan.

Standarden indeholder en liste af mulige kontroller, ledelsen kan indføre, for at opnå det ønskede sikkerhedsniveau. Her er der blandt andet mulighed for systematisk at monitorere, hvordan organisationen håndterer informationer, som er personfølsomme, fortrolige og måske endda klassificerede.

Et andet vigtigt element i at opnå et godt ledelsessystem i informations- og cybersikkerhed er at uddanne ledere. Her er det målet, at offentlige myndigheder bliver i stand til at dokumentere deres informationssikkerhed overfor borgerne og deres samarbejdspartnere.

Strategisk tiltag:

- 2.a | Bistå kommunerne i implementering af en informationssikkerhedsstandard.
- 2.b | Yde rådgivning i implementering af en informationssikkerhedsstandard.
- 2.c | Yde rådgivning i udarbejdelse af beredskabsplaner og -øvelser.
- 2.d | Implementering af ISO 27001 i centraladministrationen indenfor strategiperioden.
- 2.e | Udvikling af et undervisningsprogram i informations- og cybersikkerhed til ledere i det offentlige.

Opmærksomhedskampagner | Øget viden til borgere

I takt med at Grønland og vi borgere bliver mere og mere digitale, udsættes vi alle for sikkerhedsrisici på forskellig vis. Det kan være alt fra forsøg på at franarre personlige oplysninger til digital svindel via private mails og links på sociale medier.

Flere og flere offentlige ydelser og tilbud kommer til den enkelte borger via digitale selvbetjeningsløsninger, ligesom borgerne også har adgang til private virksomheders ydelser digitalt.

Naalakkersuisut vil derfor højne kendskabet til cybertrusler ved at gøre alle borgere bevidste om, hvor og hvordan vi opnår en sikker digital hverdag ved hjælp af viden, vejledning og konkrete værktøjer.

Strategisk tiltag:

- 2.f | Etablering af en hjemmeside, hvor borgere og virksomheder kan finde råd og vejledning til en sikker digital hverdag.
- 2.g | Opmærksomhedskampagner rettet mod offentlige myndigheder, private virksomheder og vores borgere.

Det nationale fokus på informations- og cybersikkerhed

I forhold til sikkerheden på vores infrastruktur i det fælles offentlige og i private virksomheder findes der en række anbefalinger til tekniske minimumskrav. Disse anbefalinger henvender sig altid til en ledelse, som kender organisationens risikoprofil, og som derfor har de rette forudsætninger for at træffe beslutninger om organisationens risikovillighed.

Strategisk tiltag:

- 2.h Kortlægning af kritisk infrastruktur i Grønland
- 2.i Cirkulære om tekniske sikkerhedstiltag for offentlige myndigheder og vejledning til private virksomheder om tekniske sikkerhedstiltag.

ORDLISTE.

- ❖ **Samfundsvigtige funktioner**
Vores *samfundsvigtige funktioner* omfavner de aktiviteter, varer og tjenesteydelser, som danner grundlaget for, at vores samfund generelt er funktionsdygtigt.
- ❖ **Kritisk infrastruktur**
Hér har vi fokus på den infrastruktur, der sammen med en række systemer, tjenester, processer, netværk og aktiver samt serviceydelser er nødvendige for at opretholde eller genoprette samfundsvigtige funktioner.
- ❖ **Kritisk IT-infrastruktur**
Kritisk IT-infrastruktur udgør en del af den samlede kritiske infrastruktur. Når vi taler om *kritisk IT-infrastruktur* har vi fokus på den digitale infrastruktur, der er nødvendig for at opretholde eller genoprette samfundsvigtige funktioner.
- ❖ **Samfundskritiske it-systemer**
Samfundskritiske IT-systemer dækker derfor IT-systemer, hvis større driftsforstyrrelser resulterer i væsentlige udfordringer for samfundets funktionsdygtighed.

Tema 3: Kunstig Intelligens og data

Naalakkersuisut har en målsætning om at gøre Grønland til et åbent samfund med øget frihed til den enkelte. Et åbent samfund, hvor alle har lige adgang til det offentlige uanset hvor, den enkelte borger bor.

Digitalisering kan bidrage til en realisering af dette mål ved, at vi i Grønland arbejder standardiseret og målrettet med data. Igennem en afdækning af datapotentialet i Grønland vil Naalakkersuisut netop arbejde for at realisere dette mål i strategiperioden, imens vi fortsætter grunddataprogrammet, som fokuserer på *landets fælles data og datas tilgængelighed*.

Kunstig intelligens (KI) (også kendt som Artificial Intelligence - AI) udvikler sig eksplosivt i disse år. KI vil på både kort og lang sigt komme til at påvirke det grønlandske samfund.

Valide digitale data er en forudsætning for, at KI kan anvendes, da KI skal trænes på lokal data for at være anvendelig. Lokal data er data fra de enkelte fagområder og dermed grønlandsk data. Et vigtigt første skridt mod at kunne anvende KI er afdækning af Grønlands datapotentiale.

Datastrategi for Grønland

Data er i dag et konkurrenceparameter og en vækstfaktor i den private sektor. Data giver indsigt i forretningsdrift og kunders adfærd. I den offentlige sektor gør data det samme: de udgør et faktisk grundlag, som dels er givtige at træffe beslutninger ud fra – og som dels giver os indsigt i borgernes adfærd; studerende, ældre, patienter, erhvervsgrupper og lignende.

Data udgør også grundlaget for, at vi kan udvikle digitale løsninger, der giver den enkelte borger en let adgang til det offentlige, og som sikrer en ensartet sagsbehandling uafhængigt af andre ydre faktorer.

Arbejdet med data skal imidlertid ske ansvarligt og sikkert, og det stiller både krav til sikkerheden i vores systemer og til hvordan, vi forholder os til governance af data og de etiske aspekter af arbejdet med data.

Naalakkersuisuts datastrategi skal sætte rammerne og udstikke retningen for, hvordan vi alle arbejder effektivt med data på et oplyst grundlag i det fælles offentlige Grønland.

Strategisk tiltag:

- 3.a | Udarbejdelse af en datastrategi for Grønland.
- 3.b | Afdækning af Grønlands datapotentiale.

Kunstig Intelligens i det offentlig

På baggrund af datastrategiarbejdet identificeres minimum to indsatsområder i det offentlige Grønland, hvor brugen af Kunstig Intelligens-projekter kan iværksættes. Gevinsterne af projekterne skal være effektiviserende for den offentlige sektor, skabe ny indsigt og/eller give besparelser for det offentlige Grønland.

Strategisk tiltag:

- 3.c | Iværksætte minimum to Kunstig Intelligens projekter i det offentlige Grønland indenfor strategiperioden

Grunddataprogrammet

Det allerede eksisterende grunddataprogram er Grønlands mest komplekse digitaliseringsprojekt, da det spænder over mange registre, flere ressortområder og lovgivninger.

Grunddataprogrammet skal sikre, at opdateringer af data kun sker ét sted, og at data er sammenhængende. Programmet arbejder således dels med at ansvarsplacere og definere et klart ejerskab af data – dels med at vedligeholde registre ved at opdatere data.

I nuværende strategiperiode er det målsætningen at digitalisere bolig- og bygningsregistret, arealregistret og at få en afklaring i forhold til tilknytningsregistret og governance i forbindelse med kort og geografi. Derudover lukkes skyggeregistre ned.

Oqaasileriffik har ydermere et ønske om at digitalisere deres stednavnearkiv, som er koblet op på det allerede digitaliserede stednavneregister.

Strategisk tiltag:

3.d | Grunddataprogrammet.

3.e | Digitalisering af stednavnearkivet.

Tema 4: Sullissivik.gl

Grønlands fælles offentlige borger- og erhvervsportal, sullissivik.gl, spiller en essentiel rolle i Grønlands digitale transformation.

Naalakkersuisut vil derfor fortsætte med at styrke sullissivik.gl og portalens position som en samfundsvigtig portal i det fælles offentlige Grønland. Sullissivik.gl kræver en konstant udvikling og understøtter på den måde den digitale transformation.

Brugerrejser

Naalakkersuisut ønsker, at borgerne skal opleve brugerrejserne på sullissivik.gl som lette og sammenhængende. Borgere kan stå i livssituationer, som kræver kontakt til forskellige myndigheder. Dette kan medføre, at borgerne skal kunne danne sig overblik over:

- hvad man skal vide
- hvad man har ret til
- hvad man er forpligtet til
- hvilke selvbetjeningsløsninger, man så skal gøre brug af.

Borgernes situation kan afhjælpes ved at have fokus på sammenhængende brugerrejser på sullissivik.gl.

Strategisk tiltag:

- 4.a | Foranalyse af brugerrejser på sullissivik.gl.
- 4.b | Implementering af brugerrejser på sullissivik.gl.

Min Side – borger og Min Side app

Naalakkersuisut ønsker, at alle borgere let kan tilgå relevante data om sig selv digitalt via *Min Side – borger*.

For at det kan lade sig gøre, er samtlige offentlige myndigheder nødt til at tænke *Min Side – borger* ind, når de udvikler nye digitale løsninger. Udviklingen af *Min Side – borger* begyndte i forrige strategiperiode og bliver lanceret i denne.

I den nuværende strategiperiode afdækkes behovet for en app til *Min Side – borger* med mulighed for udvikling. En app, som skal sikre borgerne nem adgang til *Min Side* fra den digitale enhed, de har ved hånden – tablet eller smartphone.

Udviklingen af app'en kommer til at ske på baggrund af en foranalyse, som vil afdække borgernes primære behov for funktioner og intuitive måder at finde informationer på online.

Strategisk tiltag:

- 4.c | Udvikling af *Min Side – borger*.
- 4.d | Foranalyse *Min Side app*.
- 4.e | Udvikling af *Min Side app*.

Min virksomhedsside

På samme måde som den enkelte borger kan tilgå personlige data om sig selv, skal virksomheder også have adgang til deres data via en *Min Virksomhedsside* på *sullissivik.gl* – rettet imod erhverv.

Udviklingen af en virksomhedsside vil blive baseret på en afdækning af:

- hvilke behov de offentlige myndigheder har for at lade data være tilgængelige
- hvilke behov for data, vores grønlandske virksomheder ønsker at trække fra det offentlige.

Strategisk tiltag:

4.e | Foranalyse af *Min virksomhedsside*.

4.f | Udvikling af *Min virksomhedsside*.

Tema 5: Digital inklusion

Naalakkersuisut ønsker at styrke vores demokrati og at give alle borgere lige adgang til det offentlige. I vores geografisk vidstrakte land er digitalisering et særdeles godt værktøj til at virkeliggøre dette ønske.

På baggrund af den digitale transformation, som vores samfund gennemgår, bliver vi alle introducerede til et stigende antal digitale løsninger samtidigt med, at der gradvist bliver stillet flere og flere krav til vores digitale evner i det offentlige rum.

Digital inklusion

Via Grønlands medlemskab af Nordisk Ministerråd – herunder Ministerrådet for digitalisering, MR-DIGITAL – arbejder vi med at fremme digital inklusion igennem lighed i adgange for alle borgere. Den digitale omstilling med inklusion som fundament skal ske igennem et nordisk og baltisk samarbejde, via dialog og videndeling.

Strategisk tiltag:

5.a | Udarbejdelse af analysen: Principper og retningslinjer for digital inklusion i Grønland.

Webtilgængelighed

EU har et stort fokus på webtilgængelighed. I denne strategiperiode vil det blive afdækket, hvordan Grønland skal gribe webtilgængeligheden an for derigennem at definere et ambitionsniveau for en udrulning af mulighederne.

Webtilgængelighed handler om, at alle borgere uanset handicap eller funktionsnedsættelse skal have mulighed for at benytte myndighedernes digitale universer og deltage i samfundet på lige fod med andre borgere. Særligt i situationer, der gælder forholdet mellem det offentlige og borgerne.

Strategisk tiltag:

5.b | Strategi for webtilgængelighed i Grønland.

Strategiske tiltag samlet

Opgaver:

Disse defineres som et tiltag, der ikke kræver teknisk udvikling, men afdækning, analyser og redegørelser.

Projekter:

Disse defineres som tiltag, der kræver foranalyser til afdækning af nuværende arbejdsprocessen.

På baggrund af disse tiltag etablerer Digitaliseringsstyrelsen en kravsspecifikation, som både omfavner teknisk og digital udvikling af den samlede løsning.

Projekter involverer typisk flere myndigheder og tilpasning af lovgivning eller udarbejdelse af ny lovgivning. Derfor er kommunikation en væsentlig del af projekter, som i flere tilfælde både henvender sig til borgere, virksomheder og myndigheder på én og samme tid.

Fundamentet for digitalisering		
ID	Strategiske indsatser	Ansvar
1.a	Udarbejde lovforslag svarende til EU's databeskyttelsesforordning	Digitaliseringsstyrelsen ejer dette lovforslag, hvor det fælles offentlige og interessenter fra erhvervslivet skal inddrages i det lovforberedende arbejde. Denne opgave er en forudsætning for at opnå status som sikkert tredje land uden for EU, hvorfor projektet også involverer relevante EU-kontorer i det lovforberedende arbejde. Opgaven ejes af Digitaliseringsstyrelsen.
1.b	Udarbejde lovforslag om Inatsisartutlov om sikring af et højt cybersikkerhedsniveau for samfundskritiske myndigheder og virksomheder.	Lovforslagets formål er at styrke samfundets robusthed mod både fremmede staters og kriminelles forsøg på cyberangreb for at spionere, stjæle grønlandsk data eller umuliggøre vigtige samfundsmæssige funktioner. Lovforslaget skal bl.a. sikre lovhjemmel til, at myndigheder og virksomheder kan samarbejde med hinanden for i fællesskab at kunne sikre et højt cybersikkerhedsniveau. Samt sikre rådgivning og tilsyn til myndigheder og samfundskritiske virksomheder. Opgaven ejes af Digitaliseringsstyrelsen.
1.c	Udvikling og idriftsættelse af en minimumsløsning for Fælles Offentlig Digital Arkitektur for Grønland.	Digitaliseringsstyrelsen fungerer som overordnede projektledere på initiativet, hvis principper, standarder og rammearkitektur løbende kommer til at blive godkendt i et fælles offentligt beslutningsorgan. Projektet vil omfatte:

		<ul style="list-style-type: none"> - beskrivelse af eksisterende standarder - udvikling af fælles metode og værktøj - udvikling af arkitekturprincipper med afsæt i best practice. - udvikling af en governance organisation for Fælles Offentlig Digital Arkitektur. <p>Projektet ejes af Digitaliseringsstyrelsen.</p>
1.d	Etablering af optimal governance- og samarbejdsstruktur for Grønland inden for digitalisering.	<p>I dette initiativ afdækker de fælles offentlige aktører den mest optimale governance- og samarbejdsstruktur, som både forholder sig til udviklings- og driftsopgaver relateret til digitalisering.</p> <p>Digitaliseringsstyrelsen fungerer som projektledere på tværs af centraladministrationen og kommunerne.</p> <p>Beslutning om en governance- og samarbejdsstruktur skal i sidste instans blive godkendt i Naalakkersuisut og i kommunalbestyrelserne.</p> <p>Opgaven ejes af Digitaliseringsstyrelsen.</p>
1.e	Udvikling af standardskabeloner til IT-aftaler og vejledninger.	<p>Der vil blive udarbejdet en række standardaftaler til anskaffelser af IT-ydelser. Aftalerne tager udgangspunkt i de behov, Digitaliseringsstyrelsen identificerer i dialog med de offentlige myndigheder.</p> <p>Standardaftaler udarbejdes således, at myndighederne tilpasser de enkelte aftaler til deres eget behov. Vælger en myndighed ikke at bruge standardaftalerne, skal de alligevel kunne bruges af myndigheden til aktivt at tage stilling til de enkelte emner i aftalerne.</p> <p>Standardaftalerne vil løbende blive udvidet indenfor forskellige områder vedrørende IT-ydelser – lige fra drift til agil udvikling.</p> <p>Dette projekt ejes af Digitaliseringsstyrelsen.</p>
1.f	Udvikling af et undervisningsprogram i IT-aftaler til ledere i det offentlige.	<p>Der udarbejdes et kursusmateriale og et kursus, som ledere eller andre med ansvar for indkøb af IT, kan deltage frit i.</p>

		<p>Kurset handler om, hvordan man anvender skabeloner til IT-aftaler samt til almindelige IT-kontraktretslige problemstillinger.</p> <p>Målet er, at kursusedtagerne bliver i stand til selvstændigt at foretage IT-indkøb under den lovgivning, som de er pålagt.</p>
1.g	Udarbejdelse af vejledning til digitaliseringsklar lovgivning.	<p>Vejledning til digitaliseringsklar lovgivning skal blandt andet forholde sig til:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Digitale selvbetjeningsløsninger og Webtilgængelighed. - Undtagelser fra digital kommunikation for personer, der ikke kan bruge digital kommunikation. - Automatiseret sagsbehandling: Objektive kriterier uden skøn. Objektive kriterier sammen med skøn (minimering af skøn). - Genbrug af data, dataejerskab og datasikkerhed - Digital infrastruktur: MitID, Offentlig Digital Post, NemKonto, Aktuel indkomst mm. - Hjemmelsgrundlag for risikobaseret kontrol. <p>Dette projekt ejes af Digitaliseringsstyrelsen.</p>
1.h	Udvikling af kursusprogram som understøtter øget digitalisering i den offentlige sektor i Grønland	<p>En digital transformation af den offentlige sektor kræver kompetenceudvikling på alle niveauer i myndighederne.</p> <p>Derfor vil der i strategiperioden udvikles et kursusprogram til det fælles offentlige Grønland som understøtter myndighedernes arbejde med digitalisering af deres organisationer.</p> <p>Kursusprogrammet vil favne bredt og rette sig mod forskellige målgrupper og fagområder i organisationerne.</p> <p>Indholdet af kursusprogrammet vil afhænge af en behovsanalyse i blandt det fælles offentlige Grønland.</p> <p>I strategiperioden skal kursusprogrammet både udvikles og afvikles ift. at vurdere tilpasning, så behovet for en driftsorganisering af kursusprogrammet efter strategiperioden kan vurderes og evt. iværksættes.</p>

		<p>Dette projekt ejes af Digitaliseringsstyrelsen.</p>
1.i	<p>Kompetenceudvikling i alle strategiske indsatsområder</p>	<p>En digital transformation af den offentlige sektor kræver kompetenceudvikling på alle niveauer i myndighederne.</p> <p>Som et led i at opnå en stigning i digitale kompetencer i det fælles offentlige indenfor strategiperioden skal alle strategiske indsats i denne strategi at have kompetenceudvikling som en delopgave.</p> <p>På den måde sikres både den fagspecifikke læring indenfor alle strategiens indsatsområder, og at digitale kompetencer når bredt ud i den offentlige sektor.</p> <p>Denne opgave ejes af Digitaliseringsstyrelsen.</p>

Mod højere informations- og cybersikkerhed		
ID	Strategiske indsatser	Ansvar
2.a	<p>Bistå kommunerne i implementering af en informationssikkerhedsstandard.</p>	<p>I den tidligere strategiperiode er det i den fælles offentlige porteføljestyregruppe besluttet, at Digitaliseringsstyrelsen skal bistå kommunernes implementering af en international anerkendt informationssikkerhedsstandard.</p> <p>Kommunerne ejer deres organisationers egen implementering af en informationssikkerhedsstandard, men Digitaliseringsstyrelsen skal stå til rådighed i forhold til rådgivning indenfor alle dele af projektledelse og alle dele af projektets tiltag.</p> <p>Derudover rådgiver Digitaliseringsstyrelsen i forbindelse med eventuelle indkøb af ekstern hjælp til opgaven, så pris og leverance stemmer overens.</p> <p>Opgaven ejes af Digitaliseringsstyrelsen.</p>
2.b	<p>Yde rådgivning i implementering af en informationssikkerhedsstandard.</p>	<p>Hvis private virksomheder ønsker råd og sparring i forbindelse med implementering af en informations-sikkerhedsstandard, skal Digitaliseringsstyrelsen stå til rådighed. Dette forudsætter også offentlig tilgængelig information og vejledninger.</p> <p>Opgaven ejes af Digitaliseringsstyrelsen.</p>

2.c	Yde rådgivning i udarbejdelse af beredskabsplaner og -øvelser.	<p>En vigtig del af en organisations cyberforsvar er beredskabsplaner og -øvelser.</p> <p>Er vi først under angreb, er det for sent at opbygge en kriseorganisation og skabe overblik over organisationens forretningskritiske systemer og informationer.</p> <p>Jo hurtigere et cyberangreb stoppes, jo færre omkostninger vil der typisk være forbundet med angrebet – både økonomisk, men også i form af tabte arbejdstimer for organisationen.</p> <p>I opgaven skal der udarbejdes offentligt tilgængelig information og vejledninger i beredskabsplaner- og øvelser.</p> <p>Opgaven ejes af Digitaliseringsstyrelsen.</p>
2.d	Implementering af ISO 27001 i centraladministrationen	<p>Dette projekt er påbegyndt i 2022 og vil fortsætte i den samlede strategiperiode.</p> <p>Implementeringen af en international anerkendt informationssikkerhedsstandard er en forudsætning for at kunne fremsende en ansøgning til EU om, at Grønland opnår status som sikkert tredje land uden for EU.</p> <p>En informationssikkerhedsstandard sikrer, at organisationer har kendskab til:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hvordan informationer kommer ind i organisationerne - hvordan de bevæger sig i organisationerne - hvilke informationer, som kræver særlig håndtering og dermed stiller krav til systemer, servere, netværk, digitale løsninger og fysisk opbevaring både i møbler men også i rum. <p>Digitaliseringsstyrelsen ejer dette projekt.</p>
2.e	Udvikling af et undervisningsprogram i informations- og cybersikkerhed til ledere i det offentlige.	<p>Et stærkt informations- og cybersikkerhedsforsvar hviler på et stærkt ledelsesengagement. På den baggrund vil der i strategiperioden blive udviklet et undervisningsprogram for ledere i det offentlige, som skal skitsere trusselsbilledet internationalt og lokalt, beskrive ledelsesansvar og best practice indenfor organisations tiltag.</p>

		Opgaven ejes af Digitaliseringsstyrelsen.
2.f	Etablering af en hjemmeside, hvor borgere og virksomheder kan finde råd og vejledning til en sikker digital hverdag.	<p>Det er nødvendigt at råd og vejledning til unge og voksne om sikker digital adfærd på nettet er offentligt tilgængeligt og med en myndighed som afsender.</p> <p>Der er et stort materiale tilgængelig så projektets vigtigste opgaver bliver at prioritere indholdsopbygningen, versionere til grønlandske forhold og opbygge en brugervenlig hjemmeside.</p> <p>Projektet ejes af Digitaliseringsstyrelsen.</p>
2.g	Opmærksomhedskampanjer rettet mod offentlige myndigheder, private virksomheder og borgere.	<p>Det skal udvikles og eksekveres på et kampagneprogram for cyber- og informationssikkerhed for at sikre løbende opmærksomhed på problematikken. Kampagneprogrammets skal ramme det samlede Grønland, dvs. målgrupperne er offentlige myndigheder, private virksomheder og borgere.</p> <p>Projektet ejes af Digitaliseringsstyrelsen.</p>
2.h	Kortlægning af kritisk infrastruktur i Grønland	<p>Som et led i at styrke landets cyberforsvar skal Grønlands samfundskritiske infrastruktur kortlægges. Udgangspunktet bliver en prioritering af områder i dialog med myndigheder og selvstyrejet virksomheder, hvorefter hvert område kortlægges for afhængigheder og identificering af samfundskritiske funktioner. Projektet er omfattende og forventer at vare strategiperioden ud.</p> <p>Projektet ejes af Digitaliseringsstyrelsen, men kan kun lykkes ved medejerskab hos myndigheder og selvstyrejet virksomheder.</p>
2.i	Cirkulære om tekniske sikkerhedstiltag for offentlige myndigheder og vejledning til private virksomheder om tekniske sikkerhedstiltag.	<p>Det er vigtigt, at det stilles krav til offentlige myndigheds cyberforsvar og at private virksomheder vejledes til samme.</p> <p>I dag er oplevelsen, at der er stor forskel på cyberforsvaret hos både myndigheder og virksomheder. Det er vigtigt, at der fastsættes krav og klare anbefalinger for et tilstrækkeligt cyberforsvar for henholdsvis myndigheder og private virksomheder.</p>

	Projektet ejes af Digitaliseringsstyrelsen, men kan kun lykkes ved medejerskab hos myndigheder og selvstyrejete virksomheder.
--	---

Data		
ID	Strategiske indsatser	Ansvar
3.a	Udarbejdelse af en datastrategi for Grønland	<p>Denne datastrategi bliver det helt centrale værktøj til realisering af målsætninger om en digital udvikling af det grønlandske samfund.</p> <p>Det er derfor væsentligt, at datastrategien bliver implementeret som en afgørende del af Grønlands strategi rettet mod hele det fælles offentlige og private interesser.</p> <p>Datastrategien skal omfavne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kultur og mennesker - arkitektur og kvalitet - sikkerhed og privatlivspolitik - datadisciplin, datagenerering og datamodellering - den måde, Grønland bliver styret på i en governance-optik. <p>Ydermere er fokus også rettet mod digitalisering af data, datakvalitet, dataetik og datatilgængelighed i udviklingsperioden.</p> <p>Opgaven ejes af Digitaliseringsstyrelsen.</p>
3.b	Afdækning af Grønlands datapotentiale	<p>Grønland har allerede i dag en stor mængde data. Der er imidlertid ikke overblik over, hvilke data det offentlige Grønland råder over og hvilke potentialer, der ligger i en deling af disse data.</p> <p>Afdækningen skal derfor forholde sig til de områder, hvor data er fraværende og vurdere potentialet, hvis der arbejdes med data.</p> <p>Afdækningen skal ligeledes afklare, om kvaliteten af data bidrager med den nødvendige indsigt, der kræves for, at data kan udgøre et faktisk beslutningsgrundlag. Ydermere om data er moduleret til at kunne deles.</p> <p>Opgaven ejes af Digitaliseringsstyrelsen.</p>

3.c	Iværksætte minimum to Kunstig intelligens projekter i det offentlige Grønland indenfor strategiperioden	<p>Kunstig Intelligens vil være en integreret del af det internationale arbejdsliv fremadrettet. Derfor er det essentielt at Grønland opbygger erfaring med Kunstig Intelligens både ift. dets potentielle effekter men også udviklingen og driften.</p> <p>Indenfor strategiperioden skal der igangsættes to kunstig intelligens projekter i det offentlige. Udvælgelsen af områderne sker på baggrund af den strategiske indsats 3.b.</p> <p>Digitaliseringsstyrelsen har ansvaret for programledelsen, men det udvalgte ressortområde vil have en projektledelsen.</p>
3.d	Grunddataprogrammet	<p>I strategiperioden skal bolig- og bygningsregistret, arealregistret og tilknytningsregistret digitaliseres.</p> <p>I forbindelse med digitaliseringen skal der findes en kortsigtet og langsigtet løsning på tilknytningsregistret, som både bolig- og bygningsregistret og arealregistret er afhængige af.</p> <p>Digitaliseringsstyrelsen har programledelsen.</p>
3.e	Digitalisering af stednavnearkivet	<p>Oqaasileriffik ønsker i strategiperioden at digitalisere stednavnearkivet, som har en relation til det allerede digitaliserede stednavneregister.</p>

Sullissivik.gl		
ID	Strategiske indsatser	Ansvar
4.a	Foranalyse <i>Brugerrejser på sullissivik.gl</i>	<p>I strategiperioden vil fem brugerrejser optimeres ud fra fem udvalgte livssituationer.</p> <p>Udvælgende af brugerrejserne sker på baggrund af inddragelse af alle involverede myndigheder i brugerrejsen. Målet er, at borgerne let og intuitivt bliver guidet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - til de informationer, de har brug for - til de myndigheder, som er involveret - og til de selvbetjeningsløsninger, de skal bruge <p>Der vil løbende udvikles en vejledning for offentlige myndigheder, som indtænker brugerrejserne i den tekniske udvikling af digitale løsninger.</p> <p>Projektet ejes af Digitaliseringsstyrelsen.</p>

4.b	Implementering af brugerrejsen på sullissivik.gl	<p>På baggrund af foranalysen implementeres de valgte brugerrejser på sullissivik.gl. Dette kræver bl.a. teknisk udvikling og tæt samarbejde med relevante myndigheder.</p> <p>Projektet ejes af Digitaliseringsstyrelsen.</p>
4.c	Udvikling af <i>Min Side – borger</i>	<p>Min Side udstiller nøgledata fra myndigheder, det kan f.eks. være skatteoplysninger, gæld etc.</p> <p>Det kræver dog, at myndighedernes data er digitaliseret og klar til at udstille. Forudsætningen for dette projekt er således kontinuerlig dialog og inddragelse af forskellige myndigheder.</p> <p>Projektet ejes af Digitaliseringsstyrelsen.</p>
4.d	Foranalyse <i>Min Side app</i>	<p>Det er vigtigt at sullissivik.gl hele tiden udvikler sig, så den når borgerne der hvor de er. Tablets og smartphones er nu naturlige dele af mange borgeres hverdag, og med målet om øget digital selvbetjening skal sullissivik.gl også være til stede der.</p> <p>Det gøres igennem Min Side, da dette er et personligt login med data om den enkelte borger. Foranalysen til Min Side App skal afdække funktionaliteter, visioner for appen og minimumskrav til lancering.</p> <p>Opgaven ejes af Digitaliseringsstyrelsen.</p>
4.e	Udvikling af <i>Min Side app</i>	<p>På baggrund af foranalysen udvikles og lanceres Min Side App med de prioriterede funktionaliteter.</p> <p>Projektet ejes af Digitaliseringsstyrelsen.</p>
4.f	Foranalyse <i>Min virksomhedsside</i>	<p>Med forrige strategiperiode fik sullissivik.gl en indgang for virksomheder til offentlige digitale løsninger rettet mod erhvervslivet. Det offentlige har mange oplysninger omkring virksomheder, som med fordel kan deles.</p> <p>Målet er øget transparent ift. det sagsbehandlingsgrundlag der træffes afgørelse ud fra, samt indsigt i det offentliges data om ens virksomhed. Foranalysen vil inddrage myndigheders og virksomheders forventninger og krav til en <i>Min virksomhedsside</i>.</p>

		Opgaven ejes af Digitaliseringsstyrelsen.
4.g	Udvikling af <i>Min virksomhedsside</i>	På baggrund af foranalysen udvikles og lanceres Min virksomhedsside med de prioriterede funktionaliteter. Projektet ejes af Digitaliseringsstyrelsen.

Digital Inklusion		
ID	Strategiske indsatser	Ansvar
5.a	Principper og retningslinjer for Digital inklusion i Grønland	<p>Digital inklusion er et højt prioriteret fokus i MR-DIGITAL og i EU-regi.</p> <p>Samarbejdet i MR-DIGITAL viser, at både de nordiske og baltiske lande har borgere, som af den ene eller den anden årsag ikke benytter digitale løsninger. Dette gælder både ældre og borgere med funktionsnedsættelser, et udsnit af immigranter samt unge og voksne midt i livet. Samarbejdet viser også, at hvert land har særlige vilkår, som udfordrer den digitale inklusion.</p> <p>Analysen skal således afdække Grønlands udfordringer i forhold til øget digital inklusion og danne grundlag for at fastsætte et ambitionsniveau for Grønland.</p> <p>Opgaven ejes af Digitaliseringsstyrelsen.</p>
5.b	Strategi for webtilgængelighed i Grønland	<p>Webtilgængelighed er en del af EU-lovgivningen, som stiller en række krav til digitale løsningernes funktionaliteter for at øge adgangen til løsningerne for borgere med funktionsnedsættelser så som farveblindhed og svagtseende.</p> <p>Dette er et omfattende lovområde, og i strategien skal vi fokusere på, hvordan vi i Grønland kan øge webtilgængeligheden via eksisterende ressourcer samtidigt med, at vi arbejder ud fra en målsætning om at øge ambitionsniveauet i forhold til webtilgængelighed markant.</p> <p>Opgaven ejes af Digitaliseringsstyrelsen.</p>

Hvem gør hvad i forbindelse med digitalisering

Pisortat Digitalinngorsaanermik Aqutsisoqatigiivi / Fælles Offentlig Digital Porteføljestyregruppe

Tiltagene i denne nationale digitaliseringsstrategi finansieres via finanskonto 10.98.02 - Implementering af den nationale digitaliseringsstrategi.

Det fælles offentlige porteføljestyregruppe Pisortat Digitalimik Aqutsisoqatigiivi - PDA bevilliger finansiering af de strategiske tiltag som den nationale digitaliseringsstrategi indeholder. Enkelte tiltag er finansieret på anden måde.

PDA skal årligt rapportere fremdriften i de strategiske tiltag til Naalakkersuisut og Finans- og Skatteudvalget.

Digitaliseringsstyrelsen

Digitaliseringsstyrelsen drifter de nationale digitale løsninger:

- PITU
- NemKonto
- NemID/MitID
- Offentlig Digital Post
- grunddataprogrammet og herunder datafordeleren.

Som styrelsen er vi den nationale myndighed for informations- og cybersikkerhed. Det betyder, at vi aktivt arbejder for at rådgive og oplyse borgerne, virksomheder og det fælles offentlige om informations- og cybersikkerhed.

I Digitaliseringsstyrelsen driver vi servere og netværk som centraladministrationen. Dette dækker alle departementer og underliggende enheder med relationer til departementerne.

Derudover omfavner og varetager vi som styrelse følgende:

- Udvikling og drift af sullissivik.gl, imens vi rådgiver i digital kommunikation, webbaserede digitale løsninger og i databasedrift og -udvikling.
- Opretholdelse af de nationale digitaliseringsprojekter i *Den nationale digitaliseringsstrategi* og rådgivning i IT-projektledelse og den fælles offentlige projektmodel.
- Godkendelse af centraladministrationens IT-indkøb og rådgivning om IT-kontrakter og leverandørstyring.
- Rådgivning og forhandling af aftaler om dataoverførelse og databehandling.

Inussuk IT

Inussuk IT er en enhed, som driver og udvikler økonomi- og personalesystemer for centraladministrationen og kommunerne. Det drejer sig specifikt om økonomisystemet, lønsystemet, HR, tidsregistrering og vagtplanlægning. Økonomi- og lønsystemet er i drift, imens de øvrige personalesystemer er under implementering. De vil løbende gå i drift over de kommende år.

Inussuk IT drifter og supporterer også kommunernes ESDH-system.

Kommunerne

Kommunerne driver egne servere og netværk og er medejere af IT-systemerne, som Inussuk-IT leder. Derudover udvikler og driver kommunerne egne digitale strategier og projekter som digitale løsninger rettet mod borgerne.

Center for Cybersikkerhed

Loven om *Center for Cybersikkerhed* giver samfundskritiske myndigheder mulighed for at tilslutte sig Center for Cybersikkerheds netsikkerhedstjeneste. Dette er et tilbud om monitorering af trafikken på ens netværk og et supplement til myndigheden eller virksomhedens øvrige IT-sikkerhed setup.

I tilfælde af cyberangreb har centeret både mulighed for at bistå med ekspertviden og efterforske identiteten af hackerne. Digitaliseringsstyrelsen og Center for Cybersikkerhed har i 2022 indgået en samarbejdsaftale som blandt andet omfatter rådgivning og undervisning.

Politiets Efterretningstjeneste

Politiets Efterretningstjeneste (PET) er Rigsfællesskabets efterretnings- og sikkerhedstjeneste. I de seneste par år har PET øget tilstedeværende i Grønland med fokus på informationssikkerhed i form generel rådgivning, men også specifikt i forhold til sikker adfærd.